

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 20 oktober 2022 *

”Begäran om förhandsavgörande – Gränskontroller, asyl och invandring – Asylpolitik – Upphållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna – Direktiv 2004/81/EG – Artikel 6 – Tillämpningsområde – Tredjelandsmedborgare som påstår sig ha blivit utsatt för brott som är kopplat till människohandel – Beviljande av betänketid i enlighet med artikel 6.1 i det direktivet – Förbud mot att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning – Begrepp – Räckvidd – Beräkning av betänketiden – Förordning (EU) nr 604/2013 – Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat – Överföring till den medlemsstat som är ansvarig för prövningen av ansökan om internationellt skydd”

I mål C-66/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag, Nederländerna) genom beslut av den 28 januari 2021, som inkom till domstolen den 29 januari 2021, i målet

O.T.E.

mot

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Lycourgos samt domarna L.S. Rossi (referent), J.-C. Bonichot, S. Rodin och O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: nederländska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Nederländernas regering, av K. Bulterman och P. Huurnink, båda i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, av M. Smolek och J. Vlácil, båda i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, av J. Möller och R. Kanitz, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, av C. Cattabriga och F. Wilman, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 2 juni 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 6 i rådets direktiv [2004]/81/EG av den 29 april 2004 om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna (EUT L 261, 2004, s. 19).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan den nigerianska medborgaren O.T. E. och Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (statssekreterare med ministerlika befogenheter för justitie- och säkerhetsfrågor, Nederländerna) (nedan kallad Staatssecretaris). Målet rör Staatssecretaris beslut att avslå X:s ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd för asylberättigade, utan prövning, med motiveringen att Republiken Italien var den medlemsstat som var ansvarig för prövningen av denna ansökan.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv [2004]/81

- 3 Skälen 2, 4, 9–11 i direktiv 2004/81 har följande lydelse:
  - ”(2) Europeiska rådet uttalade vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 sin fasta beslutsamhet att hantera den olagliga invandringen vid källan, till exempel genom att bekämpa dem som sysslar med människohandel och ekonomiskt utnyttjande av migranter. Europeiska rådet rekommenderade medlemsstaterna att inrikta sina ansträngningar på att upptäcka och upplösa de kriminella nätverk som berörs, samtidigt som rättigheterna för offren för sådan verksamhet skyddas.

...

(4) Detta direktiv påverkar inte det skydd som flyktingar, personer med subsidiärt skydd och personer som ansökt om internationellt skydd åtnjuter enligt flyktingrätten och inte heller tillämpningen av andra instrument om de mänskliga rättigheterna.

...

(9) Genom detta direktiv införs ett uppehållstillstånd avsett för offer för människohandel eller, om en medlemsstat beslutar att utvidga räckvidden för detta direktiv, för tredjelandsmedborgare som har fått hjälp till olaglig invandring, för vilka uppehållstillståndet utgör ett tillräckligt incitament för att samarbeta med de behöriga myndigheterna, samtidigt som det är förenat med vissa villkor för att säkerställa att det inte leder till missbruk.

(10) Det är därför nödvändigt att fastställa kriterierna för utfärdande av ett uppehållstillstånd, rätten till vistelse och grunderna för att förlänga eller återkalla detta. Rätten till vistelse enligt detta direktiv är underkastade villkor och är av tillfällig natur.

(11) De berörda tredjelandsmedborgarna bör upplysas om möjligheten att erhålla uppehållstillstånd av detta slag och få tid att tänka över sin ställning. Detta bör göra det möjligt för dem att fatta ett välinformerat beslut om huruvida de vill samarbeta med behöriga myndigheter, vilka kan vara polis, åklagare och rättsliga myndigheter eller inte (med hänsyn till de risker ett sådant samarbete innebär), för att möjliggöra ett fritt och därför mer effektivt samarbete.”

4 I artikel 1 i direktivet anges följande:

”Syftet med detta direktiv är att fastställa villkoren för att bevilja uppehållstillstånd med begränsad giltighetstid, beroende på hur lång tid de relevanta nationella förfarandena tar, för tredjelandsmedborgare som samarbetar i kampen mot människohandel eller mot hjälp till olaglig invandring.”

5 I artikel 2 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

...

d) *verkställighetsåtgärd för beslut om avvisning eller utvisning*: åtgärder som vidtas av en medlemsstat för att verkställa ett av de behöriga myndigheterna fattat beslut om avvisning eller utvisning av en tredjelandsmedborgare,

e) *uppehållstillstånd*: tillstånd som utfärdas av en medlemsstat och som ger en tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i detta direktiv rätt att lagligen stanna på dess territorium,

...”

6 I artikel 3.1 i direktivet anges följande:

”Medlemsstaterna skall tillämpa detta direktiv på tredjelandsmedborgare som faller eller har fallit offer för brott som rör människohandel, även om de har rest in illegalt på en medlemsstats territorium.”

7 Artikel 5 första stycket i direktiv 2004/81 har följande lydelse:

”Om en medlemsstats behöriga myndigheter anser att en tredjelandsmedborgare kan omfattas av detta direktiv skall denne informeras om de möjligheter som erbjuds enligt direktivet.”

8 I artikel 6, som har rubriken ”Betänketid”, i direktivet anges följande:

”1. En medlemsstat skall se till att de berörda tredjelandsmedborgarna får en betänketid som ger dem möjlighet att återhämta sig och komma över inflytandet från förövarna av brotten så att de kan fatta ett välgrundat beslut om att samarbeta med de behöriga myndigheterna.

Den i första stycket beskrivna betänketidens varaktighet och startpunkt skall fastställas i enlighet med den nationella lagstiftningen.

2. Under betänketiden, i väntan på beslut från de behöriga myndigheterna, skall de berörda tredjelandsmedborgarna ha tillgång till den behandling som anges i artikel 7, och inget beslut om avvisning eller utvisning får verkställas mot dem.

3. Betänketiden skall inte ge rätt till uppehållstillstånd enligt detta direktiv.

4. En medlemsstat får när som helst avbryta betänketiden, om de behöriga myndigheterna har fastställt att den berörda personen aktivt, frivilligt och på eget initiativ har återupptagit kontakten med förövarna av de brott som avses i artikel 2 b och 2 c, eller av skäl som rör allmän ordning och skyddet av den inre säkerheten.”

9 I artikel 7, som har rubriken ”Behandling innan uppehållstillstånd utfärdas”, i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaten skall se till att de berörda tredjelandsmedborgare som saknar tillräckliga tillgångar ges en levnadsstandard som garanterar deras uppehälle och att de får tillgång till akutsjukvård. Medlemsstaten skall värna om de mest utsatta personernas speciella behov, inklusive, vid behov och om detta föreskrivs i den nationella lagstiftningen, psykologisk vård.

2. Medlemsstaten skall vid tillämpningen av detta direktiv och i enlighet med den nationella lagstiftningen ta lämplig hänsyn till de berörda tredjelandsmedborgarnas behov av säkerhet och skydd.

...”

10 I artikel 8, med rubriken ”Utfärdande av uppehållstillstånd och förlängning av giltighetstiden”, i direktivet föreskrivs följande i punkt 1:

”Efter det att betänketiden har löpt ut eller tidigare, om de behöriga myndigheterna anser att den berörde tredjelandsmedborgaren redan uppfyller kriteriet i stycket b, skall medlemsstaten överväga

a) den möjlighet som uppkommer för utredningen eller de rättsliga förfarandena genom att tredjelandsmedborgarens vistelse på territoriet förlängs, och

b) om tredjelandsmedborgaren klart har visat sin vilja att samarbeta, och

- c) om tredjelandsmedborgaren har brutit alla förbindelser med de personer som är misstänkta för gärningar som kan räknas till de brott som avses i artikel 2 b och 2 c.”

Dublin III-förordningen

- 11 Rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredjeland har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, 2003, s. 1) har upphävts och ersatts, med verkan från den 18 juli 2013, av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31) (nedan kallad Dublin III-förordningen).

- 12 I artikel 1 i Dublin III-förordningen föreskrivs följande:

”I denna förordning fastställs kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person (nedan kallad den ansvariga medlemsstaten).”

- 13 I artikel 21, med rubriken ”Framställan om övertagande”, i förordningen, föreskrivs följande i punkt 1:

”Om en medlemsstat som har mottagit en ansökan om internationellt skydd bedömer att en annan medlemsstat ska ansvara för prövningen av denna ansökan, får den förstnämnda medlemsstaten så snart som möjligt och i vart fall inom tre månader från det att asylansökan lämnades in enligt artikel 20.2 anmoda den senare medlemsstaten att överta sökanden.

Utan hinder av första stycket ska framställan, vid en träff i Eurodac på grundval av uppgifter som registrerats i enlighet med artikel 14 i [Europaparlamentets och rådets] förordning (EU) nr 603/2013 [av den 26 juni 2013 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättande av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EUT L 180, 2013, s. 1)], göras inom två månader från det att den träffen registrerades, i enlighet med artikel 15.2 i den förordningen.

Om framställan om övertagande av en sökande inte görs inom de tidsfrister som anges i första och andra styckena, ska den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd lämnades in ansvara för prövningen.”

- 14 I artikel 26.1 första meningen i Dublin III-förordningen föreskrivs följande:

”Om den anmodade medlemsstaten samtycker till att överta eller återta en sökande eller annan person som avses i artikel 18.1 c eller d ska den anmodande medlemsstaten meddela den berörda personen beslutet att överföra honom eller henne till den ansvariga medlemsstaten och, i tillämpliga fall, om beslutet att inte pröva hans eller hennes ansökan om internationellt skydd.”

15 I artikel 27, med rubriken ”Rättsmedel”, i samma förordning föreskrivs följande:

”1. En sökande eller annan person som avses i artikel 18.1 c eller d ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller det beslut om överföring.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva en skälig tidsperiod inom vilken den berörda personen får utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel enligt punkt 1.

3. Vad gäller överklagande av eller ansökan om omprövning av beslut om överföring ska medlemsstaterna i sin nationella rätt föreskriva att

a) överklagandet eller omprövningen innebär att den berörda personen ska ha rätt att stanna kvar i den berörda medlemsstaten i väntan på resultatet av överklagandet eller omprövningen,

b) överföringen avbryts automatiskt och avbrytandet upphör efter en viss skälig tidsperiod, under vilken en domstol efter noggrann och minutiös kontroll av begäran ska ha beslutat huruvida suspensiv verkan med anledning av ett överklagande eller en begäran om omprövning ska beviljas, eller

c) den berörda personen har möjlighet att inom en skälig tidsperiod begära att en domstol avbryter verkställigheten av överföringsbeslutet i väntan på resultatet av överklagandet eller omprövningen. ...”

16 I artikel 29 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”1. Överföringen av sökanden eller en annan person som avses i artikel 18.1 c eller d från den anmodande medlemsstaten till den ansvariga medlemsstaten ska verkställas i enlighet med den anmodande medlemsstatens nationella rätt, efter samråd mellan de berörda medlemsstaterna, så snart det är praktiskt möjligt och senast inom sex månader efter det att framställan från en annan medlemsstat om övertagande eller återtagande av den berörda personen godtogs eller det slutliga beslutet i fråga om överklagande eller omprövning med suspensiv verkan fattades i enlighet med artikel 27.3.

...

2. Om överföringen inte görs inom tidsfristen på sex månader ska den ansvariga medlemsstaten befrias från sin skyldighet att överta eller återta den berörda personen, varpå ansvaret övergår på den anmodande medlemsstaten. Denna tidsfrist får förlängas till högst ett år om överföringen inte kunnat utföras på grund av att den berörda personen varit frihetsberövad, eller till högst 18 månader om den berörda personen håller sig undan.

...”

Direktiv 2001/40/EG

- 17 I artikel 1.1 i rådets direktiv 2001/40/EG av den 28 maj 2001 om ömsesidigt erkännande av beslut om avvisning eller utvisning av medborgare i tredjeland (EGT L 149, 2001, s. 34) föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av vare sig de förpliktelser som följer av artikel 23 eller tillämpningen av artikel 96 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985, [mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Tyskland och Frankrike om det gradvisa avskaffandet av kontroller vid de gemensamma gränserna (EGT L 239, 2000, s. 19)] undertecknat i Schengen den 19 juni 1990 ... är syftet med detta direktiv att möjliggöra erkännande av ett beslut om avvisning eller utvisning som har fattats av en behörig myndighet i en medlemsstat, nedan kallad 'beslutande medlemsstat', mot en medborgare i tredjeland som befinner sig på en annan medlemsstats territorium, nedan kallad 'verkställande medlemsstat'.”

- 18 I artikel 2 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

...

- b) 'beslut om avvisning eller utvisning': varje beslut om avvisning eller utvisning som har fattats av en behörig administrativ myndighet i en beslutande medlemsstat,

...”

Direktiv 2004/38/EG

- 19 Artikel 28.1 och 28.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 2004, s. 77, och rättelse i EUT L 229, 2004, s. 35).

”1. Innan den fattar ett beslut om utvisning av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall den mottagande medlemsstaten beakta sådana faktorer som längden av personens uppehåll inom dess territorium, personens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation, sociala och kulturella integrering i den mottagande medlemsstaten och banden till ursprungslandet.

2. Den mottagande medlemsstaten får inte fatta beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som har permanent uppehållsrätt på dess territorium, utom i de fall det föreligger ett allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet.”

Nederländsk rätt

- 20 I artikel 8 i Wet tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet (Vreemdelingenwet 2000) [lag om allmän översyn av utlänningslagen (2000 års utlänningslag)], av den 23 november 2000 (Stb. 2000, nr 496), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad utlänningslagen) föreskrivs följande:

”En utlänning får vistas lagligen i Nederländerna endast

...

k) under den period då ministern ger utlänningen möjlighet att anmäla brott mot artikel 273f i Wetboek van Strafrecht (strafflagen) [som avser människohandel]”.

- 21 I artikel 30.1 i utlänningslagen anges att en ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd inte ska prövas om det i enlighet med Dublin III-förordningen har fastställts att en annan medlemsstat är ansvarig för att pröva ansökan.

- 22 I avsnitt B8/3.1 i Vreemdelingencirculaire 2000 (2000 års utlänningscirkulär), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallat utlänningscirkuläret), föreskrivs bland annat följande:

”Chefen för Koninklijke Marechaussee (gendarmeriet, Nederländerna)) har samma befogenheter som den nationella polischefen om det i fråga om en utlänning finns indikationer på människohandel. ...

Immigratie- en Naturalisatiedienst (invandrings- och naturalisationsmyndigheten, Nederländerna, nedan kallad IND) skiljer mellan följande tre uppehållsrättsliga situationer när det gäller tillfälligt uppehållstillstånd för den som fallit offer för människohandel och anmäler och vittnar om människohandeln:

1. Betänketid för den som fallit offer för människohandel.
2. Uppehållstillstånd för den som fallit offer för människohandel.
3. Uppehållstillstånd för den som anmäler och vittnar om människohandel.

1. Betänketid

Den som antas ha fallit offer för människohandel ska enligt artikel 8 led k i utlänningslagen ges en betänketid på högst tre månader. Under betänketiden måste vederbörande besluta om han eller hon vill anmäla människohandeln eller samarbeta på annat sätt i en utredning eller förundersökning om en person som misstänks för människohandel eller i de rättsliga förfarandena mot den personen, eller om han eller hon avstår från att göra en anmälan.

Polisen eller gendarmeriet ska ge den som antas ha fallit offer för människohandel en betänketid vid minsta indikation på att det är fråga om människohandel och/eller efter ingripande av Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Social- och yrkesinspektionen, Nederländerna) ...

Under betänketiden ska IND avbryta överföringen från Nederländerna av den som antas ha fallit offer för människohandel.

Betänketiden är en tidsfrist som endast medges en gång och som inte kan förlängas.

Betänketid kan endast medges utlänningar som vistas olagligt i Nederländerna och som

- är eller har varit utsatta för ett sådant brott som avses i artikel 273f i strafflagen,
- ännu inte har utsatts för ett sådant brott som avses i artikel 273f i strafflagen i Nederländerna men som kan ha fallit offer för människohandel, eller
- inte har haft tillträde till Nederländerna men som kan ha fallit offer för människohandel, då gendarmeriet, vid behov i samråd med allmän åklagare, medger betänketid vid minsta indikation på människohandel.

Betänketiden är inte tillgänglig för dem som anmäler och vittnar om människohandel.

IND ska bevilja betänketid till utlänningar som hålls i förvar uteslutande med samtycke från den allmänna åklagaren och polisen eller gendarmeriet.

Under betänketiden ska den som antas ha fallit offer för människohandel en gång i månaden anmäla sig till den regionala polis- eller gendarmerienhet dit han eller hon hör administrativt.

Betänketiden löper ut när

- polisen eller gendarmeriet konstaterar att det misstänkta offret under betänketiden har avrest 'till okänd bestämmelseort',
- det förmodade offret under betänketiden meddelar att han eller hon inte vill göra en anmälan av brottet eller på annat sätt samarbeta i en utredning eller förundersökning om den person som misstänks för människohandel eller i de rättsliga förfarandena mot denna person avseende prövningen i sak,
- det förmodade offret har anmält människohandel eller undertecknat protokollet, eller har samarbetat i en utredning eller förundersökning om den person som misstänks för människohandel eller i de rättsliga förfarandena mot denna person avseende prövningen i sak, eller
- det förmodade offret ansöker om uppehållstillstånd (på en annan grund än den grund som avses i denna punkt).

När betänketiden har löpt ut ska IND återuppta förfarandet för överföring.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 23 Efter att ha lämnat in tre asylansökningar i Italien och en ytterligare asylansökan i Belgien ansökte klaganden i det nationella målet, som är nigeriansk medborgare, om asyl i Nederländerna den 26 april 2019.

- 24 Den 3 juni 2019 gjorde Konungariket Nederländerna en framställan till Republiken Italien om återtagande av den berörda personen, i den mening som avses i artikel 18.1 d i Dublin III-förordningen. Republiken Italien godtog detta återtagande den 13 juni samma år.
- 25 Den 18 juli 2019 underrättade Staatssecretaris klaganden i det nationella målet om sin avsikt att avslå hans asylansökan, utan prövning, eftersom Republiken Italien var den medlemsstat som var ansvarig för att pröva hans ansökan, med tillämpning av Dublin III-förordningen.
- 26 Den 30 juli 2019 uppgav klaganden att han hade fallit offer för människohandel i Italien och att han hade känt igen en av gärningsmännen till brottet på ett mottagningscentrum i Nederländerna. Utlänningspolisen hörde honom om detta.
- 27 Genom beslut av den 12 augusti 2019 beslutade Staatssecretaris att inte pröva ansökan från klaganden i det nationella målet om tidsbegränsat uppehållstillstånd för asylberättigade, med motiveringen att Republiken Italien var ansvarig medlemsstat enligt Dublin III-förordningen. Genom detta beslut förordnade Staatssecretaris att klaganden i det nationella målet skulle överföras till Italien.
- 28 Den 3 oktober 2019 anmälde klaganden i det nationella målet till de nederländska myndigheterna att han hade fallit offer för människohandel.
- 29 Enligt de handlingar som inkommit till domstolen, konstaterade åklagarmyndigheten efter en granskning att det i Nederländerna inte fanns några indikationer som gav stöd för den anmälan som klaganden i det nationella målet gjort. Eftersom det inte var nödvändigt att klaganden i det nationella målet skulle medverka i en brottsutredning i Nederländerna, avskrevs hans anmälan.
- 30 Klaganden i det nationella målet överklagade beslutet av den 12 augusti 2019 till den hänskjutande domstolen. Han gjorde bland annat gällande att beslutet är rättsstridigt, eftersom han borde ha medgetts betänketid enligt artikel 6 i direktiv 2004/81.
- 31 Den hänskjutande domstolen menar att frågan är huruvida klaganden i det nationella målet, vid någon tidpunkt från och med den 30 juli 2019, borde ha beviljats betänketid enligt artikel 6.1 i direktiv 2004/81 och, i så fall, huruvida Staatssecretaris, trots att denna betänketid inte hade beviljats, hade rätt att vidta åtgärder för att förbereda avlägsnandet av klaganden i det nationella målet från Nederländerna och – i förlängningen av denna fråga – huruvida beslutet av den 12 augusti 2019 utgör ett beslut om avvisning eller utvisning i den mening som avses i artikel 6.2 i det direktivet. Den hänskjutande domstolen har även sökt klarhet i vilka slutsatser som ska dras av den omständigheten att, utöver vad som anges i utlänningscirkuläret, fastställs varken betänketidens varaktighet eller startpunkt i nederländsk rätt och att artikel 6.1 i direktiv 2004/81 därmed inte har införlivats med nederländsk rätt.
- 32 Mot denna bakgrund beslutade Rechtbank Den Haag (domstolen i Haag, Nederländerna) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till domstolen:
- ” 1) a) Eftersom Nederländerna i sin nationella lagstiftning har försummat att fastställa startpunkten för den betänketid som garanteras i artikel 6.1 i [direktiv 2004/81], ska denna bestämmelse då tolkas så, att betänketiden startar när tredjelandsmedborgaren meddelar de nederländska myndigheterna att denne har fallit offer för människohandel?

- b) Eftersom Nederländerna i sin nationella lagstiftning har försummat att fastställa varaktigheten för den betänketid som garanteras i artikel 6.1 i [direktiv 2004/81], ska denna bestämmelse då tolkas så, att betänketiden upphör när en polisanmälan om människohandel görs eller den berörda tredjelandsmedborgaren har meddelat att denne avstår från att göra en polisanmälan?
- 2) Ska med ett beslut om avvisning eller utvisning i den mening som avses i artikel 6.2 i [direktiv 2004/81] även förstås åtgärder för avlägsnande av en tredjelandsmedborgare från en medlemsstat till en annan medlemsstat?
- 3) a) Utgör artikel 6.2 i [direktiv 2004/81] hinder för att under den betänketid som garanteras i artikel 6.1 fatta ett beslut om överföring?
b) Utgör artikel 6.2 i [direktiv 2004/81] hinder för att under den betänketid som garanteras i artikel 6.1 verkställa ett redan fattat beslut om överföring, eller förbereda verkställigheten av detta?”

Prövning av begäran om förhandsavgörande

Huruvida tolkningsfrågorna kan tas upp till prövning

- 33 Den nederländska och den tjeckiska regeringen tvivlar på att tolkningsfrågorna är relevanta för utgången i det nationella målet.
- 34 Enligt den tjeckiska regeringen är det uppenbart att den tolkning av artikel 6 i direktiv 2004/81 som den hänskjutande domstolen har begärt saknar samband med situationen för klaganden i det nationella målet. För det första har denne nämligen endast påstått sig ha fallit offer för brott som rör människohandel, trots att direktiv 2004/81 enligt artikel 3 i direktivet endast är tillämpligt på tredjelandsmedborgare ”som faller eller har fallit offer för” sådana brott. Den tjeckiska regeringen har vidare påpekat att det inte framgår av begäran om förhandsavgörande att de behöriga myndigheterna skulle ha prövat frågan huruvida klaganden i det nationella målet omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2004/81, med tillämpning av artikel 5 första stycket i detta direktiv.
- 35 Den nederländska regeringen har för sin del gjort gällande att artikel 6 i nämnda direktiv inte är tillämplig på en tredjelandsmedborgare som, liksom klaganden i det nationella målet, vistas lagligen i den berörda medlemsstaten i egenskap av sökande av internationellt skydd.
- 36 Det ska härvidlag erinras om att enligt domstolens fasta praxis presumeras frågor som rör unionsrätten vara relevanta. En begäran om förhandsavgörande från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 15 december 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkterna 59 och 61, och dom av den 25 november 2021, *État luxembourgeois* (Upplysningar om en grupp av skattskyldiga), C-437/19, EU:C:2021:953, punkt 81).

- 37 Det krävs att den nationella domstolen klargör den faktiska och rättsliga bakgrunden till de frågor som ställs, eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter som ligger till grund för dessa frågor, eftersom det är nödvändigt att komma fram till en tolkning av unionsrätten som är användbar för den nationella domstolen. Beslutet om hänskjutande måste dessutom ange de närmare skälen till varför den nationella domstolen anser det vara oklart hur unionsrätten ska tolkas och till att den anser det nödvändigt att ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen (dom av den 10 mars 2022, *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Heltäckande sjukförsäkring)*, C-247/20, EU:C:2022:177, punkt 75 och där angiven rättspraxis).
- 38 I förevarande fall avser begäran om förhandsavgörande huvudsakligen frågan huruvida de nederländska myndigheterna, från den tidpunkt då klaganden i det nationella målet – en nigeriansk medborgare som lämnat in en ansökan om internationellt skydd i Nederländerna efter att ha gjort detta i Italien och Belgien – för dessa myndigheter angav att han hade fallit offer för brott som rör människohandel i såväl Italien som Nederländerna, borde ha beviljat honom den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 2004/81, innan beslutet av den 12 augusti 2019 att överföra den berörda personen till Italien med tillämpning av Dublin III-förordningen lagligen kunde antas. Den hänskjutande domstolen har även sökt klarhet i om det beslutet kan anses utgöra ett ”beslut om avvisning eller utvisning” i den mening som avses i artikel 6.2 i direktiv 2004/81.
- 39 Eftersom den hänskjutande domstolen har att avgöra frågan huruvida de nederländska myndigheterna i det nationella målet har åsidosatt artikel 6 i direktiv 2004/81 genom att neka klaganden i det nationella målet de rättigheter som han har enligt denna artikel, är det inte på något sätt uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten saknar samband med de faktiska omständigheterna eller saken i det nationella målet.
- 40 Under dessa omständigheter avser den nederländska och den tjeckiska regeringens invändning att artikel 6 i direktiv 2004/81 inte är tillämplig i det nationella målet inte huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning, utan rör prövningen i sak av frågorna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 mars 2020, *Agro In 2001*, C-234/18, EU:C:2020:221, punkt 44, och dom av den 28 oktober 2021, *Komisija za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo*, C-319/19, EU:C:2021:883, punkt 25).
- 41 Begäran om förhandsavgörande kan följaktligen tas upp till prövning.

Prövning i sak

- 42 När det gäller ordningen för prövningen av de frågor som ställts i begäran om förhandsavgörande, kommer domstolen först att besvara den andra frågan. Den avser tolkningen av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning” i den mening som avses i artikel 6.2 i direktiv 2004/81, och frågan huruvida detta begrepp omfattar ett beslut genom vilket en medlemsstat överför en tredjelandsmedborgare till en annan medlemsstat med tillämpning av Dublin III-förordningen. Därefter ska den tredje frågan besvaras. Därigenom har den hänskjutande domstolen sökt klarhet i vilken räckvidd som artikel 6.2 i direktiv 2004/81 ska ges. Slutligen ska den första frågan prövas genom vilken den hänskjutande domstolen har sökt klarhet i tolkningen av de regler om beräkning av tidsfrister som är tillämpliga med avseende på den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i det direktivet.

Den andra frågan

– Inledande synpunkter

- 43 Innan den andra frågan prövas ska domstolen först bemöta det ovan i punkt 34 nämnda argumentet som den tjeckiska regeringen anfört, enligt vilket den betänketid som föreskrivs i artikel 6 i direktiv 2004/81 inte ska tillämpas på en tredjelandsmedborgare som endast påstår sig ha fallit offer för brott som rör människohandel.
- 44 Det ska härvidlag framhållas att enligt artikel 1 i direktiv 2004/81 är syftet med direktivet att fastställa villkoren för att bevilja uppehållstillstånd med begränsad giltighetstid för tredjelandsmedborgare som samarbetar i kampen mot människohandel eller mot hjälp till olaglig invandring.
- 45 Enligt artikel 3.1 i samma direktiv ska medlemsstaterna tillämpa detta direktiv på tredjelandsmedborgare som faller eller har fallit offer för brott som rör människohandel, även om de har rest in illegalt på en medlemsstats territorium.
- 46 I artikel 5 första stycket i nämnda direktiv föreskrivs en skyldighet för de behöriga nationella myndigheterna att underrätta alla tredjelandsmedborgare om de garantier som föreskrivs i direktivet när de anser att de ”kan omfattas av detta direktiv”. Bland dessa garantier återfinns, enligt skäl 11 i direktiv 2004/81, rätten att utnyttja den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet.
- 47 Syftet med denna betänketid är enligt artikel 6.1 i direktivet att säkerställa att de berörda tredjelandsmedborgarna kan återhämta sig och komma över inflytandet från dem som begick brotten, så att nämnda medborgare kan fatta ett välgrundat beslut om att samarbeta med de behöriga myndigheterna.
- 48 Enligt artikel 6.2 i nämnda direktiv ska de berörda tredjelandsmedborgarna under betänketiden, i väntan på beslut från de behöriga myndigheterna, ha tillgång till den behandling som anges i artikel 7, och inget beslut om avvisning eller utvisning får verkställas mot dem.
- 49 Genom att det i artikel 6.2 i direktiv 2004/81 anges att, den behandling som dessa tredjelandsmedborgare har rätt till under betänketiden ska erbjudas ”i väntan på beslut från de behöriga myndigheterna”, hänvisas i denna artikel underförstått till artikel 8 i nämnda direktiv, enligt vilken uppehållstillstånd på vissa villkor kan utfärdas för dessa medborgare vid utgången av betänketiden eller tidigare. Det följer emellertid av nämnda artikel 8.1, särskilt led c, att det, för att uppehållstillstånd ska utfärdas, inte krävs att det visas att nämnda medborgare faller eller har fallit offer för brott som rör människohandel. Av detta följer av desto större anledning att samma medborgare kan ha rätt till den betänketid som föreskrivs i artikel 6 i samma direktiv, även om det inte har visats att de har fallit offer för sådana brott. Det framgår av artikel 5 jämförd med artikel 6 i direktiv 2004/81 att en sådan betänketid ska tillerkännas varje tredjelandsmedborgare så snart som den berörda medlemsstaten har rimliga skäl att anta att tredjelandsmedborgaren faller eller har fallit offer för brott som rör människohandel, vilket med nödvändighet är fallet när tredjelandsmedborgaren inför en av de myndigheter som är ansvarig för att utreda nämnda medborgares situation, på ett tillräckligt trovärdigt sätt gör gällande att utsätts eller har utsatts för människohandel.

- 50 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att klaganden i det nationella målet, före antagandet av beslutet av den 12 augusti 2019, vars lagenlighet den hänskjutande domstolen ska pröva, påstod sig ha fallit offer för människohandel, förklarade att han ville lämna in en anmälan i detta avseende och angav att han hade känt igen en av gärningsmännen till brottet i ett mottagningscentrum i Nederländerna. Det förefaller således som om klaganden i det nationella målet, på ett tillräckligt trovärdigt sätt, har gjort gällande att han har fallit offer för människohandel, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.
- 51 För det andra, vad gäller den nederländska regeringens argument att den betänketid som föreskrivs i artikel 6 i direktiv 2004/81 till sin natur inte är tillämplig på en person som ansöker om internationellt skydd i den mån som denne lagligen vistas i en medlemsstat och därför inte omfattas av direktivets tillämpningsområde, ska det påpekas att det inte i någon bestämmelse i direktivet görs någon åtskillnad mellan de berörda tredjelandsmedborgarna beroende på deras vistelse i medlemsstaterna, oberoende av om det är fråga om en laglig vistelse eller inte. Genom att det i artikel 3.1 i detta direktiv anges att direktivet är tillämpligt på tredjelandsmedborgare som har fallit offer för brott som rör människohandel, ”även om” de har ”rest in illegalt på en medlemsstats territorium”, utesluter det tvärtom inte på något sätt att sådana brottsoffer, som lagligen rest in i och vistas lagligen i en medlemsstat, omfattas av de garantier som ges i direktivet.
- 52 Det framgår dessutom av skäl 4 i direktiv 2004/81 att de rättigheter som direktivet ger vissa tredjelandsmedborgare inte påverkar bland annat de garantier som de omfattas av genom deras eventuella ställning som sökande av internationellt skydd. Härav följer att unionslagstiftaren inte på något sätt har uteslutit att direktiv 2004/81 kan tillerkänna tredjelandsmedborgare andra rättigheter på grund av deras ställning som sökande av internationellt skydd, bland annat med hänsyn till deras särskilda behov som har samband med deras särskilda sårbarhet, såsom behov som rör säkerhet och skydd som tillgodoses av de nationella myndigheterna enligt artikel 7.2 i direktivet.

– *Prövning i sak*

- 53 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 6.2 i direktiv 2004/81 ska tolkas så, att en åtgärd varigenom en tredjelandsmedborgare överförs från en medlemsstat till en annan enligt Dublin III-förordningen omfattas av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning”.
- 54 Det ska i detta hänseende påpekas att direktiv 2004/81 inte innehåller någon definition av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning” och inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar för fastställandet av dess betydelse och räckvidd. Detta begrepp ska således ges en självständig och enhetlig tolkning i den mening som avses i direktiv 2004/81 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 april 2021, *The North of England P & I Association*, C-786/19, EU:C:2021:276, punkt 49).
- 55 Enligt fast praxis från domstolen ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 1 augusti 2022, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, punkt 121 och där angiven rättspraxis).
- 56 Det ska i detta hänseende påpekas att vid en tolkning av ordalydelsen gör den vanliga betydelsen av orden ”avvisning eller utvisning”, inte det möjligt att fastställa huruvida det territorium som den person som ska utvisas ska lämna är den medlemsstat som antar det berörda beslutet om

avvisning eller utvisning eller Europeiska unionen i dess helhet. Det framgår emellertid av de mål som eftersträvas med direktiv 2004/81 och av det sammanhang i vilket artikel 6.1 ingår att det beslut vars verkställighet är förbjuden enligt denna artikel är det beslut genom vilket den berörda personen åläggs att lämna den berörda medlemsstaten.

- 57 För det första, vad gäller syftena med direktiv 2004/81 har direktivet, såsom framgår av bland annat artikel 1 i direktivet och av skälen 2, 4 och 11 i detsamma, det dubbla syftet att inrikta ansträngningarna på att upptäcka och upplösa kriminella nätverk, samtidigt som rättigheterna för offren för sådan verksamhet skyddas, genom att dessa brottsoffer under en viss period, kan tänka över möjligheten att samarbeta med behöriga myndigheter såsom polis, åklagare och rättsliga myndigheter, inom ramen för sådan brottsbekämpning.
- 58 Det är i enlighet med detta dubbla syfte att skydda dem som fallit offer för människohandel och att bidra till att lagföringen blir effektiv som direktiv 2004/81 har infört den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet. Den artikeln syftar, såsom däri föreskrivs, till att säkerställa att de berörda tredjelandsmedborgarna kan återhämta sig och undandra komma över inflytandet från dem som begått de brott som de utsätts eller har utsatts för, så att dessa medborgare kan fatta ett välgrundat beslut om att samarbeta med de behöriga myndigheterna.
- 59 Det är även mot bakgrund av detta dubbla syfte som det under betänketiden enligt artikel 6.2 i direktiv 2004/81 krävs dels att den medlemsstat på vars territorium den berörda personen befinner sig bland annat uppfyller dennes grundläggande behov genom att ge denne den behandling som föreskrivs i artikel 7 i direktivet, dels att den avstår från att verkställa eventuella beslut om avvisning eller utvisning under denna period, ”i väntan på beslut från de behöriga myndigheterna”. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 69 i sitt förslag till avgörande är båda dessa krav knutna till varandra, eftersom de åtgärder för vård och stöd som avses i artikel 7 i direktiv 2004/81, vilka ska säkerställas under betänketiden, inte kan fullgöras fullt ut om den berörda personen har lämnat den berörda medlemsstaten.
- 60 Att under nämnda betänketid anse att ”beslutet om avvisning eller utvisning” som avses i artikel 6.2 i direktiv 2004/81, och vars verkställighet är förbjuden, inte omfattar ett beslut om överföring till en annan medlemsstat, som antas med tillämpning av Dublin III-förordningen, skulle således äventyra möjligheten att uppnå det dubbla syfte som eftersträvas med detta direktiv.
- 61 Verkställigheten av ett sådant överföringsbeslut under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 2004/81 skulle nämligen leda till att offer för människohandel förs bort från den plats där specialiserade stödtjänster erbjuds den berörda personen och således att den behandling avbryts som vederbörande har beviljats i denna medlemsstat med stöd av artikel 7 i direktiv 2004/81, vilket skulle hindra offrets återhämtning och därmed förstärka brottsoffrets sårbarhet.
- 62 Vidare skulle ett sådant beslut, i ett tidigt skede då de som fallit offer för människohandel ges betänketid, kunna ha negativ inverkan på brottsoffrets samarbete i brottsutredningen och/eller det rättsliga förfarandet. Att överföra brottsoffret till en annan medlemsstat redan innan vederbörande, under den betänketid som brottsoffret har rätt till, kunnat uttala sig om sin vilja att samarbeta i denna utredning och/eller i detta förfarande, skulle nämligen innebära att de behöriga myndigheterna inte bara går miste om ett vittnesmål som skulle kunna vara särskilt användbart för att lagföra dem som begått den aktuella överträdelsen, utan skulle paradoxalt nog leda till att den berörda personen avlägsnades från den behöriga medlemsstatens territorium, trots att vederbörande borde befinna sig där för att, i den utsträckning som det är nödvändigt, delta i nämnda utredning och/eller i nämnda förfarande.

- 63 För det andra, vad gäller det sammanhang i vilket den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 2004/81 ingår, ska det erinras om att det enligt artikel 5 i direktivet åligger de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten, gentemot offer för människohandel, en skyldighet att i förväg informera om ”de möjligheter som erbjuds genom [detta direktiv]”. Bland dessa möjligheter ingår inte endast att utnyttja betänketiden, utan även att motta den vård och det stöd som föreskrivs i artikel 7 i direktiv 2004/81 och, under vissa förutsättningar, erhålla ett tillfälligt uppehållstillstånd i enlighet med artikel 8 i direktivet. Upphållstillståndet ska enligt skäl 9 i direktivet utgöra ett ”tillräckligt incitament” för brottsoffret att samarbeta med de behöriga myndigheterna.
- 64 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 67 i sitt förslag till avgörande skulle denna informationsskyldighet fräntas sin ändamålsenliga verkan om den berörda medlemsstaten, under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 2004/81, hade rätt att överföra den berörda personen till en annan medlemsstat, samtidigt som den berörda medlemsstaten har åtagit sig att under denna period låta den personen omfattas av ovannämnda åtgärder och utfärda ett tillfälligt uppehållstillstånd på dess territorium senast vid utgången av betänketiden, när villkoren i artikel 8 i direktivet är uppfyllda.
- 65 Denna tolkning påverkas inte av innehållet i direktiven 2001/40 och 2004/38, vilka den hänskjutande domstolen har nämnt. Det är tillräckligt att konstatera att dessa direktiv, vari det inte återfinns någon definition av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning”, inte gör det möjligt att dra några entydiga slutsatser beträffande den geografiska räckvidden av ett sådant begrepp i den mening som avses i direktiv 2004/81. Det argument som den tyska regeringen har framfört, vilket bland annat bygger på direktiv 2001/40 och enligt vilket begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning” typiskt sett används i förhållande till tredje länder, kan enligt en ren bokstavstolkning inte vinna någon framgång. Det begreppet används, i synnerhet i artikel 28 i direktiv 2004/38, nämligen där det utan tvivel endast avser utvisning från en medlemsstat och inte utvisning från unionen som helhet betraktad. I direktiv 2004/81 hänvisas för övrigt inte heller till bestämmelserna i förordning nr 343/2003, som var i kraft vid tidpunkten för antagandet av det direktivet och som, från och med den 18 juli 2013, upphävdes och ersattes av Dublin III-förordningen, i vilken sistnämnda direktiv för övrigt inte heller nämns.
- 66 Av det anförda följer att den andra frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 6.2 i direktiv 2004/81 ska tolkas så, att en åtgärd varigenom en tredjelandsmedborgare överförs från en medlemsstat till en annan enligt Dublin III-förordningen omfattas av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning”.

Den tredje frågan

- 67 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i huruvida artikel 6.2 i direktiv 2004/81 ska tolkas så, att den utgör hinder för att ett beslut om överföring av en tredjelandsmedborgare som har antagits med tillämpning av Dublin III-förordningen antas eller verkställs, eller att åtgärder för att förbereda dess verkställighet inleds, under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet.
- 68 Enligt artikel 6.2 i direktiv 2004/81 får under denna betänketid ”inget beslut om avvisning eller utvisning ... verkställas” med avseende på de berörda tredjelandsmedborgarna.

- 69 Med beaktande av ordalydelsen i artikel 6.2 i direktiv 2004/81 är det således inte förbjudet att anta vare sig ett beslut om avvisning eller utvisning eller vidta någon annan förberedande åtgärd för att verkställa ett sådant beslut.
- 70 Mot bakgrund av svaret på den andra frågan utgör denna bestämmelse således endast hinder för att ett beslut om överföring, som antagits med stöd av Dublin III-förordningen, verkställs avseende tredjelandsmedborgare som omfattas av direktivets tillämpningsområde under den betänketid som beviljas i enlighet med artikel 6.1 i direktivet.
- 71 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 88 i sitt förslag till avgörande är det emellertid viktigt att de behöriga nationella myndigheterna, när de vidtar förberedande åtgärder för att genomföra beslutet under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 2004/81, inte äventyrar uppnåendet av det dubbla syfte som eftersträvas med denna bestämmelse, vilket det erinrats om i punkt 58 ovan. Även om det inte är förbjudet att vidta förberedande åtgärder för att genomföra beslutet under denna betänketid, får det emellertid inte innebära att betänketiden förlorar sin ändamålsenliga verkan, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera i det nationella målet. Så skulle särskilt kunna vara fallet om de förberedande åtgärderna för att verkställa överföringsbeslutet består i att hålla den som fallit offer för människohandel i förvar inför överföringen, eftersom sådana förberedande åtgärder bland annat inte gör det möjligt för vederbörande att, mot bakgrund av sin sårbarhet, återhämta sig, eller fatta ett välgrundat beslut om att samarbeta med de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där han eller hon befinner sig.
- 72 Det ska tilläggas att en sådan tolkning av artikel 6.2 i direktiv 2004/81 inte kan äventyra iakttagandet av de tydligt fastställda och relativt korta tidsfrister som gäller inom ramen för det administrativa förfarandet för överföring av ansvaret för prövningen av ansökan om internationellt skydd till den anmodade medlemsstaten, i enlighet med bestämmelserna i Dublin III-förordningen.
- 73 Det följer således för det första av punkt 69 ovan att beviljandet av betänketid för en person som ansöker om internationellt skydd inte hindrar den medlemsstat inom vars territorium vederbörande befinner sig att under betänketiden göra sin framställan om en annan medlemsstats övertagande av denna sökande, i enlighet med artikel 21.1 i förordningen, och, för det fall sistnämnda medlemsstat godtar detta, att under nämnda betänketid anta ett beslut om överföring till den anmodade medlemsstaten.
- 74 Det är vidare riktigt att den anmodande medlemsstaten, i enlighet med artikel 29.1 och 29.2 i nämnda förordning, förfogar över sex månader för att genomföra överföringen av sökanden, räknat från den dag då framställan om övertagande godtas eller det slutliga beslutet i fråga om överklagande av beslutet om överföring eller omprövning med suspensiv verkan av de faktiska och rättsliga omständigheterna rörande detta beslut fattas i enlighet med artikel 27.3 i samma förordning. Om så inte sker befrias den anmodade medlemsstaten från sin skyldighet att överta den berörda personen, varpå ansvaret övergår till den anmodande medlemsstaten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 juli 2017, A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, punkterna 46, 57 och 58).
- 75 Vad gäller direktiv 2004/81 ska det emellertid erinras om att, såsom föreskrivs i artikel 6.1 andra stycket i direktivet, betänketidens startpunkt och varaktighet som föreskrivs i den bestämmelsen ska fastställas i enlighet med den nationella lagstiftningen.

- 76 Det ankommer följaktligen på medlemsstaterna att göra en avvägning av hänsyn som rör varaktigheten för den betänketid som de beviljar offer för människohandel på sina respektive territorier och iakttagandet av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 29.1 och 29.2 i Dublin III-förordningen, för att säkerställa det rätta samspelet mellan dessa instrument och bevarandet av deras ändamålsenliga verkan.
- 77 Av det anförda följer att den tredje frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 6.2 i direktiv 2004/81 ska tolkas så, att den utgör hinder för att ett beslut om överföring av en tredjelandsmedborgare som har antagits med tillämpning av Dublin III-förordningen verkställs under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet men utgör varken hinder för att ett sådant beslut antas eller för att åtgärder vidtas för att förbereda verkställigheten av beslutet, under förutsättning att de förberedande åtgärderna inte äventyrar betänketidens ändamålsenliga verkan, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Den första frågan

- 78 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 6.1 i direktiv 2004/81, då den inte har införlivats med nationell rätt, ska tolkas så, att den betänketid som föreskrivs i denna bestämmelse automatiskt börjar löpa vid den tidpunkt då den berörda tredjelandsmedborgaren underrättar de behöriga nationella myndigheterna om att han eller hon är eller har fallit offer för människohandel och att betänketiden upphör automatiskt efter det att tredjelandsmedborgaren har lämnat in en polisanmälan om att han eller hon har fallit offer för människohandel eller tvärtom har underrättat de nationella myndigheterna om att han eller hon avstår från att göra en polisanmälan.
- 79 Såsom framgår av redogörelsen för de faktiska omständigheterna i det nationella målet, såsom den har sammanfattats i punkterna 23–30 ovan, informerades de behöriga nationella myndigheterna i förevarande fall inte vid något tillfälle före antagandet av överföringsbeslutet av den 12 augusti 2019 klaganden i det nationella målet – vilken tidigare hade påstått sig ha blivit offer för människohandel, hade förklarat sig vilja lämna in en anmälan i detta avseende och hade angett att han i ett mottagningscentrum i Nederländerna hade känt igen en av dem som hade gjort sig skyldig till överträdelsen – om de möjligheter som direktiv 2004/81 erbjuder, inbegripet möjligheten att ges sådan betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i detta direktiv, och samma myndigheter beviljade inte heller klaganden i det nationella målet någon sådan betänketid.
- 80 Såsom framgår av de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat avser det nationella målet lagenligheten av beslutet av den 12 augusti 2019 att överföra klaganden i det nationella målet till Italien med tillämpning av Dublin III-förordningen. Såsom har angetts ovan i punkt 77 utgör direktiv 2004/81 emellertid inte hinder för att ett överföringsbeslut antas under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1. Härav följer att även vid antagandet att klaganden i det nationella målet borde ha beviljats sådan betänketid, påverkar det fel som de nederländska myndigheterna i så fall gjorde sig skyldiga till när de i förevarande fall underlät att bevilja betänketid inte lagenligheten hos det överföringsbeslut som överklagats till den hänskjutande domstolen. Artikel 6 i direktiv 2004/81 utgör nämligen endast hinder för att ett sådant beslut verkställs när tredjelandsmedborgaren inte beviljats sådan betänketid som han eller hon hade rätt till enligt nämnda artikel 6.

- 81 Det framgår även av föregående punkt att vid prövningen av huruvida beslutet av den 12 augusti 2019 är lagenligt, skulle ett svar på frågan från vilken tidpunkt och till vilken tidpunkt klaganden i det nationella målet borde ha getts betänketid innebära att domstolen avgav ett rådgivande yttrande i en rent hypotetisk fråga.
- 82 Enligt fast rättspraxis ankommer det inte på domstolen att lämna rådgivande yttranden i allmänna eller hypotetiska frågor (dom av den 16 juli 1992, Meilicke, C-83/91, EU:C:1992:332, punkt 25, och dom av den 8 juni 2017, OL, C-111/17 PPU, EU:C:2017:436, punkt 33).
- 83 Det ankommer följaktligen inte på domstolen att besvara den första frågan.

Rättegångskostnader

- 84 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

- 1) Artikel 6.2 i rådets direktiv [2004]/81/EG av den 29 april 2004 om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna**

ska tolkas så, att

en åtgärd varigenom en tredjelandsmedborgare överförs från en medlemsstat till en annan enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat, omfattas av begreppet ”beslut om avvisning eller utvisning”.

- 2) Artikel 6.2 i direktiv [2004]/81**

ska tolkas så,

att den utgör hinder för att ett beslut om överföring av en tredjelandsmedborgare som har antagits med tillämpning av förordning nr 604/2013 verkställs under den betänketid som föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet men utgör varken hinder för att ett sådant beslut antas eller för att åtgärder vidtas för att förbereda verkställigheten av beslutet, under förutsättning att de förberedande åtgärderna inte äventyrar betänketidens ändamålsenliga verkan, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

Underskrifter